

פ ר ר ט ר ק ר ל . מ ס י 342
מישיבת ועדת החוקה, חוק המשפט
שהתקיימה ביום ד', כ"ח באייר, תשל"ג
8.30 , (30.5.73) שעה

נ כ ח ר :

חברי הועדה:

היו"ר י. גולדשמיט
ש.ח. אברמוב
א. אנקוריון
ר. ארזי
מ. אביזוהר
מ. ביבי
ב. הלוי
ש. טריהמן
מ. טרוש
י. קורן
י.ה. קלינגהוטר

מוזמנים: א. ידין - משנה ליועץ המשפטי לממשלה
חה"כ ד. קורן

רשמה: מ. טרלו

1. חוק יחסי פאון בין בני-זוג, תשכ"ט - 1969

סדר הירום:

2. חוק יסודה: הכנסת (תיקון)
הצעת חוק רל"א - חה"כ ד. קורן

היו"ר י. גולדשמידט: אני פותח את הישיבה:

הועדה שולחת תנחומים לשני היועצים -
לד"ר רקובר שאביו נפטר, ולד"ר חיגר שאשתו נפטרה. הועדה משתתפת
בצערם של שני היועצים.

חוק יחסי ממון בין בני-זוג, תשכ"ט - 1969

סעיף 14

היו"ר י. גולדשמידט: עיקר הדיון שהתנהל סביב סביב הנחיצות
של סעיף זה בכלל. ד"ר ידין הפנה את
תשומת לבנו לסעיף 6 של החוק שבו יש קביעה כללית. כאן הכוונה
לחובות שנוצרו לפני הנשואין. תוך כדי דיון, הציע חה"כ פרידמן
שאולי את ההוראה של סעיף 14 (א) אפשר לצרף לסעיף 6, במידה
שהועדה סבורה שההוראה של סעיף 14 (א) נחוצה או מועילה. אם
ההצעה תתקבל, ייאמר בסוף סעיף 6: לפעט חובות אלה ואלה החלים
על שניהם. המדובר בחובות שעשה אתה מבני הזוג לסיפוק צרכים
סבירים של משק הבית המשותף. חה"כ פרידמן הציע לפחוק את סעיף קטן (ב) ו-
אני מצטרף לאלה שהשמיעו דעות נגד סעיף 14 (ב), גם אם יוחלט להשאיר
את סעיף (א).

יש הרבה חוקים שהמוסד של הידועה בציבור
קיים ונזכר בהם, בדברים מהותיים יותר או מהותיים פחות. גיות ואין
אני שלם בפתן המעמד הזה לידועה בציבור, כי הוא למעשה מעודד את
זמן במקרה שלנו, אני חושש במיוחד שבכל הקשר שהוא, גם כשהוא מנותק
לגמרי, כגון תשלום לסיפוק הצרכים של משק הבית המשותף, ייזכר
הענין של הידועה בציבור. החוק כפי שהוא עכשיו, בא להסדיר דברים
כשיש נשואין כחוק ומקיעת נשואין כחוק. חושש אני שאיזכור הידועה
בציבור כחוק הזה, עשויה להיות נקודת אחיזה או עילה למעון שם
הוראות אחרות כלליות של החוק הזה יופעלו או יוחלו גם על מקרים
שאינם נשואין כחוק. דבר זה נראה לי מסוכן ביותר. גם לא הושמעה
כוונה שהחוק יורחב על מקרים כאלה.

לכן אני מצטרף להצעת חה"כ פרידמן
סעיף (ב) יימחק. אני יודע שחברים רבים בוועדה יהיו בעד השארת
סעיף (ג) אם ישאר סעיף (א). לכן אם תתקבל הצעת חה"כ פרידמן
שתוכן סעיף (א) ייאמר בסעיף 6, אין צורך להכניס לחוק הזה הוראה
מיוחדת בקשר לידועה בציבור.

א. אברמוב: החוק הזה איננו דן ביחסים בין בני זוג
פרט לשני מקרים: כאשר יש מטירה של אשה
מבני הזוג וכאשר יש גירושין. האם לפי החוק הזה לידועה בציבור
יהיה מעמד כל שהוא, לפי הדיון, אם לא יהיה סעיף 14?

י.ה. קלינגהופר: אני מבין את הרעיון להצמיד את סעיף 14(ב) לסעיף 6.

יחד עם זה הייתי מהסס להתחיל לדבר על הידועה בציבור ככל הקשר קודם. זה היה פוגם במבנה של החוק. אני הייתי מציע ללכת בדרך כזאת: בסעיף 14 ידובר רק על בני הזוג לידועה בציבור אפשר להקדיש סעיף נפרד. המקום לסעיף כזה הוא בפרק "שונות", לא בפרק המסדיר איזון המשאבים.

ש. פרידמן: הצעתי מבוססת על ההנחות הבאות. אינני מאשר המוסד עצמו. אינני רוצה שבכלל קיום המוסד הבלתי סימפטי יסבול צד שלישי. הסעיף רוצה להגן על האינטרס של אדם שלישי שלא צריך לסבול מהעובדה ששני אנשים אלה אינם חיים ביחד לפי נשואין מוכרים כחוק. נקודת המוצא שלי היתה, שגם כיום יש לזה בסיס. גם היום, זוג הידוע בציבור, העושה חובות חייב לנושה. סעיף קטן (ב) איננו מחדש דבר. היות ובסעיף 6 נאמר שאין אחריות על בני הזוג על חובות שעשו לפני הנשואין, היה נראה לנו הצורך, שאותם הצרכים שנעשו כדי לספק צרכים סבירים של משק הבית המשותף, יכוסו. ענין הידועה בציבור חורג מהפילוסופיה של החוק שבא להסדיר עניני נשואין. לכן הצעתי למזג את סעיף 14(א) עם סעיף 6.

י. קורן: אם כוונת החוקק היא להתעלם מהידועה בציבור והוא מסדיר רק ענינים בעקבות סקיעת נשואין, צודק מה"כ פרידמן. האם משרד המשפטים רואה את הסתרון בכך?

א. ידין: כוונות המציעים היו פשוטות. מי שלא רוצה להרחיב הוראה מסוימת על הידועה בציבור, ידבר נגד זה.

אינני חושב שהסעיף כל כך חשוב. אני מציע להפריד את השאלה של הידועה בציבור משאר השאלות. למה נכנסים כאן לשאלה של הידועה בציבור? מפני שכל החוק, חוץ מהסעיף הזה, מתייחס למצב לאחר סקיעת הנשואין. הסעיף הזה מדבר על המצב בזמן הנשואין. גם סעיף 6 מדבר על הנשואין, אבל בצורה שלילית. סעיף 14 הוא סייג לסעיף 6. אילו כל החוק היה רק הפרק של איזון המשאבים, הייתי אומר שאין נפקא מינה, אפשר לחבר את שני הסעיפים או להכיא אותם אחד ליד השני. הקושי הוא שסעיף 6 חל רק באיזון המשאבים, ואם הצדדים קובעים הסדר מוסכם ע"י נשואין, לפי מבנה החוק, סעיף 6 לא חל עליהם. כוונת המציעים היתה אחרת. הסעיף נמצא בפרק של הוראות שונות, כי הוא מתכוון למצב בלתי תלוי ממה שהצדדים הסכימו. הצדדים לא יכולים להתנות על סעיף 14. הם לא יכולים לקבוע בהסכם הנשואין שהאחריות המשותפת, שנובעת מסעיף 14, לא תחול. הנושה הוא תמיד מוגן, בין שהוא תובע מהבעל ובין שהוא תובע מהאשה. אפשר לחיות בלי הרבה סעיפים, בחוק הזה ובחוקים אחרים. המבחן הזה איננו מבחן. הוא איננו משמש מבחן קובע לגבי נחיצותם של חוקים. אנחנו מחוקקים כל הזמן חוקים בשטחים שהם מוסדרים גם לפני זה; אבל המדינה חושבת שרצוי לדון בזה ולהעלות את זה על ספר החוקים. אם לא מכניסים את סעיף 14, זה יהיה דומה למצב בשטחים אחרים, שזה לא יפריע לחיים היום יומיים. ד"ר רקובר הזכיר בפעם הקודמת את חוק השליחות. אינני שולל את זה. אם החנווני

יתבע משניהם, בית המשפט יקבל את זה. אני רק אומר שלא רצוי להשאיר את הדברים בלתי מסודרים כשאפשר, מצדה החוקק, להכניס סעיף הנותן תשובה ברורה לדבר הזה. השאלה איננה אם הסעיף נכון או לא נכון; כולם הסכימו שהוא נכון. לכן אני חושב שצריך להכניס אותו לחוק, כי הוא עונה על שאלות אחרות, ורצוי שיענה גם על השאלה הזאת, ששייכת ליחסי ממון. בסעיף 6 כתוב שאחד לא אחראי לחובות השני, בסעיף 14 כתוב שכן אחראי האחד לחובות השני, במידה שהחובר בצרכי משק הבית המשותף.

אם רוצים להסדיר את הדברים באופן מעשי, צריך גם להכניס את סעיף (ב) מי שמתנגד שמעדיפים של הידועה בצבור יוכנסו - יצביע נגד. מי שלא מתנגד עקרונית, צריך להשאיר את סעיף (ב). אם הרוב יחשוב שלא צריך את סעיף (ב), ישאר סעיף (א).

היו"ר י. גולדשמידט:
האם הסעיפים 1 - 13 מחייבים שייאמר מה שנאמר בסעיף 14? או בסעיף 14 היתה הוראה שלא נמצאת בספרי החוקים של המדינה, והיות ואנחנו דנים בחוק שדן בענייני נשואין, אנחנו מסדירים כאן את השאלה הזאת? לדעתי אין בסעיף 14 לבין החוק הזה ולא כלום.

א. ידין:
חוץ מהפרק של איזון המשאבים, רצוי להסדיר את זה, והדבר הזה כלול בסוגיה הכללית, מפני שהוא חלק מיחסי הממון המתלווים ליחסי הנשואין.

אילולא סעיף 14, היה סעיף 6, בכל אותם המקרים, מחדש, בעוד רבים טוענים שהיום המצב הוא של אחריות משותפת. בסעיף 6 כתוב ההפך. לפי סעיף 6, במידה שהחנווני יכול היה להסתמך על חוק אחר כדי לתבוע את שניהם, יבוא בן הזוג ויסתמך על סעיף 6. לגבי אותם המקרים של איזון משאבים, הוא הכרחי, כי בלעדיו אנחנו משנים את המצב כפי שהוא רצוי וקיים היום, במידה מסוימת, ומרחיבים את ההפרדה הזאת, שהיא לא מוצדקת.

ש. ז. אברמוב:
אני תושב סעיף 14 מיותר והוא חורג מתוכנו של החוק, מכוונתו של החוק, ומכניס כאן נימה בלתי רצויה. כאן לא נאמר שבכל תקופת הנשואין חייב הנעל לספק שמתנו אשתו מביאה את המצרכים. כך שבמקרה של פקיעת נשואין, אותה יתרת החוב שנשארה בחנות המכלת, הבעל אחראי לה. את החוק הזה אפשר להפעיל רק במקרה של פקיעת הנשואין. כל זמן שהנשואין הם בתוקף, העניין הזה מוסדר. החוק בנוי על גישה וולונטרית של שני בני הזוג. לפני הנשואין הם יכולים לעשות הסדר כיניהם; תוך תקופת הנשואין הם יכולים לעשות הסדר ביניהם. הם יכולים על פי רצונם הטוב לקבל את הוראות החוק הזה. המכנה הזה נותן תוקף לאקט וולונטרי של שני בני הזוג. סעיף 14 אומר שאנחנו גמרנו עם החלק הוולונטרי של החוק; עכשיו מכניסים דבר לא וולונטרי, והחוק מחייב. זה לא רק מיותר אלא זו חריגה מהוראות החוק.

מתי יכול להתעורר סעיף 6? בזמן פקיעת הנשואין. כאשר האשה הולכת לחנות המכלת, הבעל חייב לשלם. כוונת סעיף 6 היא, כאשר בן הזוג יוצר חובות לעצמו ולא למשק הבית, החוב לא חל על בן הזוג האחר. צרכי הבית אינם מסוג הזכרים שניתן להגדירם כחובות של בן זוג אחר. עד היום הדבר לא התעורר כי זה היה מוסדר על פי חוק. החוק הזה לא מחדש שום דבר. אני חושב שסעיף 14 לא רק מיותר, אלא הוא חריג ויוצר שעטנ"ז. החוק בנוי על וולונטריות, וסעיף זה הוא כפיהה.

אם הצעתי למחוק את סעיף 14 לא תתקבל, הידועה בציבור אינה מוסד סימפטי בעיני, כשם שהנסיבות המביאות למוסד זה, אינן סימפטיות בעיני.

י. קורן:

אני בעה מחיקת סעיף 14.

אני מקבל את ההסבר של חה"כ אברמוב שהסעיף הזה איננו מחדש והוא מסבך. אלה הסוענים שיש תוכן מיוחד בסעיף 14, יכולים למצוא אותו בסעיף 6, שאליו אני מציע לזרף את תוכן סעיף 14(א).

ב. הלוי:

גם אני תומך בדעת חה"כ אברמוב. אני מקבל את ההנמקה של ח"ר רקובר בישיבה הקודמת, ולא חשוב לי אם הוא צודק או אם בית המשפט יקבל את המסקנה שלו, ששני בני הזוג חבים יחד ולחוד. המוכר יכול - לפי חוק השליחות - לבחור באיזה בעל חוב הוא רוצה, הבעל או האשה. אם בעל מכלת תובע את החוב מהבעל, והבעל אומר שהוא אפילו איננו מכיר אותו, בית המשפט לא יקבל טענה כזאת. אני חושב שצריך למחוק את סעיף 14, הוא חורג מהחוק הזה.

סעיף 6 מדבר על מצב בשעת פקיעת הנשואין. דברי ההסבר לסעיף, מבהירים את הזכות שהבהיר אברמוב, שבו האחריות וחוסר האחריות נובעים מעניין אחר. החישוב בחוק הזה איננו משנה את המצב המשפטי בקיום הנשואין בכלל, אלא בפקיעת הנשואין. נוצר חוב איזון בין בעל ואשה לשעבר ועל זה מדבר סעיף 7, כאשר עושים איזון המשאבים, צריך לשלם את החובות או לעשות את חשבון החובות ולהוריד אותם מהנכסים לפני שמשלמים לבן הזוג את העודף.

אני בעד מחיקת סעיף 14, ללא שינוי סעיף 6.

י.ה. קלינגהופר:

אנחנו רוצים לקבוע אחריות כלפי צד שלישי. המחיקה אינה נראית לי. סעיף 14 קובע דין שחל גם כשיש הסכם נשואין וגם באין הסכם נשואין. אני לא בטוח שזה מובן מאליו שצריך לפרש כמו שפירשו ד"ר הלוי וד"ר רקובר בקשר לחוק השליחות. בן הזוג הנשאר בבית הולך לקנות. כאשר בן הזוג השני נשאר בבית, הוא הולך לקנות. זה מאד מלאכותי לקבוע שאחד הוא השולח והשני השליח. אני חושב שחוק השליחות התכוון למצבים אחרים, שאחד הוא בעל עסק ויש לו שליח. בעני זה לא מובן מאליו שכל שופט יקבל את זה כהכרחי וישלול פירוש אחר.

על כן, אדוני היו"ר, זה במסגרת החוק ואיננו חורג ממנו, חוץ מהענין של הידועה בציבור, שזה סיפוח לחוק.

אני תומך בסעיף 14 על שני חלקיו.

א. פרוש:

אני מתנגד לסעיף 14 ואני בעד מחיקתו.
אשר לסעיף קטן (א), אני חושב שהוא יותר מסבך מאשר מספק. למי הוא דואג? לאיש המכלת? מה הם "צרכים סבירים"? זו יכולה גם להיות מכונית או טלוויזיה.
אשר לסעיף קטן (ב), אני לא צריך להסביר, בעיני זה מוקצה.

ב. הלוי:

לפי חוק השליחות, אם אנחנו משאירים את הסהרת העניין לחוק השליחות, יכול הבעל להודיע לספק שאת החוב מהחודש שעבר הוא ישלם, אולם בחודש הבא הוא לא ישלם, והוא מבטל את יפוי הכוח שנתן לאשתו לקנות את הצרכים. אפשרות זו תבוטל ע"י סעיף 14 כי בסעיף 14 מחייבים אותו לשלם. לסעיף 14 יש מקור בחוק האנגלי, שהבעל איננו יכול להיפטר מהאחריות הזאת. מה שהחוק האנגלי רואה כצורך ציבורי, הוא מחייב את שני בני הזוג בלי יכולת להיפטר מזה גם בעתיד. על זה צריך להחליט, אם אנחנו רוצים להכניס את זה בארץ, או לא.

היו"ר י. גולדשמיט:

אנחנו נצביע.

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת סעיף 14 - 7
נגד מחיקת סעיף 14 - 3

ה ו ח ל ט

למחוק את סעיף 14

הסתייגויות: לחה"כ קלינגהופר
לשר המשפטים

חוק יסוד: הכנסת (תיקון)
הצעת חוק רל"א - חה"כ ז. קורן

א. ביבי:

הסעיף הזה הועבר למליאת הועדה גם משום שבוועדת המשנה בחלקו הדעות שווה בשווה. היו כאלה שצידדו בקבלת החוק מהטעם שיחסי החוץ של ישראל צריכים לקבל אותו מעמד כמו כטחון המדינה. שכן במצבה של מדינת ישראל, יחסי החוץ שלה מהווים פונקציה בטחונית. המתנגדים להצעת החוק טענו שהשימוש במחיקה בפרוטוקול בשל יחסי חוץ, מסוכנת, כי אפשר על כל דבר לומר שזה פגיעה ביחסי החוץ. המחיקות תתרבינה, וזה יפגע בחומש הדיבור של חברי-הכנסת ובהבעת הדעות שלהם.

המצדדים טענו שהעובדה שכתוב שאפשר למחוק דברים בשל פגיעה בכטחון, לא גרמה עד כה שימוש לרעה בסעיף הזה; יש להניח שהיו"ר לא ישתמש בזכות זו אלא כאשר יש טעם וצורך ממשי במחיקת הדברים.

על בסיס של חילוקי השקפות אלה וההצבעה שנתקיימה בעקבות השמעת הדעות האלה, נוצר מצב של תיקו, חצי בעד ההצעה וחצי נגדה.

ההחלטה היא להעביר את זה להכרעת מליאת

הועדה.

אני מקדם בכרחה את חה"כ ד. קורן בעל ההצעה.

היו"ר י. גולדשמידט:

ר. ארזי:
אני סבור שאם לבטחון גם נוסיף את יחסי החוץ, נשאר את חופש הדיבור המוחלט רק לגבי בעיות כלכליות וסוציאליות, ולפעמים גם בעיות כלכליות יש להן אספקט של סודיות.

אני זוכר מקרה שהיתה משלחת אפריקנית וחה"כ תמיר אמר משהו על הרוצחים בביאפרה. יו"ר הכנסת לשעבר, מר ברקת, אמר שצריך למחוק את הדברים מהפרוטוקול. ועדת הפירושים בקושי קיבלה את המחיקה, כי העניין הוא על הגבול. המשלחת הזאת רצתה להביא שלום, וזה קשור עם בטחון. אם פוגעים במשלחת, זו פגיעה בבטחון. הועדה הצדיקה את מעשהו של ברקת ז"ל.

אני טוען, אם זה עניין בטחוני, הצנזורה יכולה לפעול. אף-על-פי שהיו"ר אמר למחוק, זה התפרסם, אולי דוקא משום כך זה התפרסם.

בכנסת הששית והשביעית שאני חבר בהן, אינני זוכר מקרים - חוץ מהמקרה שהיה שהוא על הגבול - שהיה צריך למחוק דברים מהפרוטוקול שיכלו לפגוע ביחסי החוץ שלנו.

גם לגבי הצנזורה יש מגבלות. יש ועדה מיוחדת, כאשר יש דין ודברים בין עורך העתון והצנזורה, היא פוסקת. יו"ר הועדה הוא נשיא בית המשפט העליון לשעבר, מר אולשן, וחברים בה מר רוטנשטרייך ואחרים. אם יש מקרים שהעתון טוען נגד הצנזורה, הועדה פוסקת. אני זוכר שאחד מחברי הכנסת אמר. דברים שאינם בתחום הבטחון וגם לא בתחום החוץ, סגן ראש המשלה אמר שהוא לא מבין למה היו"ר לא מחק את הדברים האלה. אני הייתי יו"ר הישיבה, ואמרתי שאין לזה קשר עם בטחון. גם בעניני בטחון היו"ר לא בקלות ימחק. הוא ימחק רק אם זה פוגע בבטחון המדינה. אינני אומר שישושי-הראש הם קלי-דעת. יש ריסון עצמי. יש לזה אפקט גם כלפי חוץ. יאמרו שמדינת ישראל, בענינים רבים, לא נותנת לדבר. אני לא יודע באיזה מדינות דמוקרטיות קיים דבר כזה, שבעניני חוץ אפשר למחוק דברים מהפרוטוקול. לכן אני מתנגד להצעה החוק הזאת. אני חושב שאנחנו נפגע בדמותה הדמוקרטית של ישראל, ואף אחד לא מטיל ספק בדבר שמדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית. יכולים לעוות את התדמית שלה ע"י דבר שאיננו בחוץ.

אני מתנגד להצעת החוק בתכלית הניגוד.

אני מצטרף לדעת חה"כ ארזי. אני מצטרף לנימוק שהושמע בוועדת המשנה ע"י

היו"ר י. גולדשמידט:

חה"כ ארידור.

בסעיף 28 יש רק קריטריון אחד לצנזורה חופש הדיבור, כאשר נאמר: אולם יושב-ראש הישיבה רשאי, בדרך שנקבעה בתקנון, לאסור פרסום דבר שפירסומו עלול, לדעתו לפגוע בבטחון המדינה. נניח שנאמר דבר שיו"ר הישיבה אינו סבור שהוא פוגע בבטחון המדינה.

אבל יש חברי-כנסת שחושבים שאותו דבר כן פוגע, וחושבים שיו"ר הישיבה היה צריך לאסור את פרסומו. זה ענין פנימי ישראלי, אם עובדה מסוימת או דעה מסוימת שהנואם שילב בדבריו, לא היתה צריכה להתפרסם או כן רשאית להתפרסם. אין מזה להסיק מסקנות לגבי כיוונה של המדינה ורצונה. מה יקרה אם היו"ר רשאי לאסור פרסום הדברים הפוגעים בראש מדינה אחרת והוא איננו עושה זאת? יאמרו שהוא יכול היה לחוקק ולא עשה זאת, סימן שהוא אישר את הדברים, למרות שהדובר יכול להיות מסייע קטנה ולהביע דעה של קבוצה קטנה בלבד. אנחנו נכנסים כאן למצב שמטילים אחריות על היו"ר הישיבות שלנו. בכל מקרה שנזכר איזה דבר הנוגע ליחסי חוץ, הם צריכים לשקול האם לא מן הדין לחוקק את הדברים כדי שלא יתפרש הדבר כאילו הוא מסכים לזה.

אני חושב שהטעון חרג ואנחנו נכניס את הכנסת לפיקוח ומגבלות כאלה שכל חופש הדיבור בעניני חוץ ייעלם ולא נדע איפה הגבול בין יחסי חוץ ופנימיים. הדבר יכול להתפשט על שטח הרבה יותר גדול.

אני בעד זה שנציע לכנסת להסיר את ההצעה

הזאת מסדר היומ.

א. אנקוריון:

המדובר בין חופש דיבור מוחלט לבין צמצומו בשטחים מסוימים. אני חושב שאיננו יכולים לשכוח בכל ויכח שלנו על ענין כזה, שאנחנו מדינה במצור, אנחנו מדינה מבודדת במידה רבה מאד באו"ם. לצערנו אנחנו רואים שגם שורה של מדינות בקלות מוכנות לנתק את היחסים אתנו. אני חושב שאותו דבר המצדיק את המחיקה בדברים שיכולים לפגוע בכסחון המדינה מצדיק את המחיקה גם לגבי יחסי החוץ שלנו.

נתנו דוגמה שכאן ארכעה נשאלים של מדינות אפריקה ושופכים קיטונות של שופכין על אחד מהם. אני רוצה שיהיה איסור על פרסום הדבר הזה. ועדת הפירושים יכולה לקבוע תקדימים אבל היא איננה יכולה לקבוע לגבי המקרה הקונקרטי בדרך כלל, חזקה על היו"ר שהוא ינהג לפי החרוש. אבל אם לא, גם חבר כנסת יחיד יכול לדרוש בירור בוועדת הפירושים. ועדת הפירושים קובעת שזו הנחייה להבא. לגבי כסחון המדינה, אין נשיאן של שימוש לרעה בזכות הזאת של היו"ר, מדוע אנחנו צריכים לחשוש. שיהיה שימוש לרעה של היו"ר לגבי יחסי החוץ של המדינה?

י.ה. קלינגהופר:

אני הייתי רוצה שהזכות תוגבל לעניני כסחון* אבל לשם הבהרה אני הייתי תומך בפגיעה ביחסי החוץ ואוסר את הפרסום, רק אם יש לזה קשר עם כסחון. אני מציע לכתוב: לאסור פרסום דבר שפירומו עלול, לדעתו, לפגוע בכסחון המדינה; לרבות ביחסי חוץ הקשורים במישרין בכסחון המדינה. אני לא חושש שיפגעו בחוק זיקה ישירה בין יחסי חוץ וכסחון המדינה. אני לא חושש שיפגעו באורחים, הם יכולים גם לשמוע דברים שלליים מפי חברי-כנסת בודדים שאינם מייצגים את המדינה, אלא רק את בוחריהם. זה לא מחייב את המדינה. אם מי שהוא מזכיר את ביאפרה, על כך הממשלה יכולה להגיב, וגם חברי-כנסת אחרים יכולים להגיב על כך. יש אצלנו גם כאלה וגם אחרים. הרוב לא חושב כמו שחשב זה שהשמיע את הדברים הפוגעים. זה קיים בכל מדינה. בגלל זה לתת זכות לאי-פרסום?

אינני מתנגד שתהיה תוספת, במקרה שזה יכול לפגוע בכסחון המדינה, זה יכול להפחק. הדבר ירסן את חברי-הכנסת.

הדברים אמורים לגבי ישיבה פתוחה של
הפליאה ולא לגבי ישיבה סגורה. הדברים שנאמרו בישיבה סגורה
צריכים להרשם בפרוטוקול, הם חסויים, הם כתובים ואי אפשר
למחוק אותם, לכן צריך להחמיר יותר בישיבה פתוחה.
ועדת הכנסת יכולה להרשות פרסום דברים שנאמרו בישיבה סגורה.
אני הייתי מוכן ויוצר הקבלה בין שני ההסדרים, אחרת זה
פרדוקסאלי שלגבי ישיבה סגורה אנחנו מחמירים יותר מאשר לגבי
ישיבה פתוחה.

המשך הדיון: נדחה.

הישיבה ננעלה בשעה 10:30